

Kinderen & Permacultuur, bijeenkomst Vlaardingen

Locatie: Voedselbos Vlaardingen en Engelenhoeve / Galerie van B
Datum: 20 oktober 2018
Aanwezig; 19 personen

11.00 – 13.00u Rondleiding in het voedselbos en lunch
13.00 – 17.00u Middagprogramma (zie verslag hieronder)

Welkom en voorstelronde

Erica trapt de middag af en heet iedereen welkom. We starten met een voorstelronde op een wijze zoals dat ook tijdens de Children & Permaculture bijeenkomst in Praag is gedaan. Je zoekt iemand op die je nog niet kent en maakt om en om 5 minuten kennis met elkaar door een aantal vragen te stellen.

Vervolgens maken we een rondje en stelt

iedereen degene voor waarmee hij/zij kennis heeft gemaakt. Een diverse groep mensen, vanuit een voedselbos, natuureducatie, adviseur, onderwijs etc. Al snel wordt duidelijk dat de contact en verbinding met anderen (netwerk), kennis en inspiratie belangrijke drijfveren zijn.

Kinderen & Permacultuur netwerk

Het eerste onderdeel van de middag is een presentatie door Petra Schmitz over het Children in Permaculture project, de conferentie in Praag en de opstart van een Nederlands/Vlaams Kinderen & Permacultuur netwerk.

Dit is de tweede bijeenkomst van het netwerk. De eerste was, snel na de conferentie, op 30 juni in Amsterdam. Hier waren ca 10 mensen aanwezig en hebben we gebrainstormd over ideeën en wensen met betrekking tot het realiseren en vormgeven van het netwerk. Het resultaat van deze bijeenkomst was onder andere de website www.kinderenenpermacultuur.nl

Children in Permaculture project

Het idee voor dit netwerk is ontstaan in mei 2018 tijdens de Children in Permaculture conferentie waar Erica en Petra elkaar ontmoetten. Dit was de slotconferentie van het Children in Permaculture project, een 3 jarig Erasmus project. Voor meer informatie hierover en de interessante resultaten (vrij beschikbaar) kijk op www.childreninpermaculture.com

Speciale aandacht voor het Children in Permaculture Manual; het belangrijkste resultaat van dit driejarig project. Dit handboek is eigenlijk een curriculum permacultuur voor kinderen en is onderverdeeld in 6 onderwerpen; 'Introduction permaculture, living nature, design, growing food, built environment and resource use, social permaculture'. Deze zijn weer onderverdeeld in 15 subthema's. Vervolgens is per subthema per leeftijdscategorie (de 3-6 en 7-12 jaar) een groot aantal ideeën benoemd voor activiteiten rondom dat onderwerp, evenals enkele uitgewerkte activiteiten plannen. Het is te koop via Erica op deze bijeenkomst (en ook daarna nog).

Netwerk in Nederland en Vlaanderen

Het idee was om roulerend in het land verschillende bijeenkomsten te organiseren, maar bij deze bijeenkomst zijn vooral/alleen mensen uit Zuid-Holland aanwezig. Het blijkt dus een mooie manier om lokaal een netwerk op te starten. Per regio proberen we 1 contactpersoon te vinden, die de initiatieven en mensen uit de regio kan verbinden. Via de website kunnen we ook een overzicht van project verzamelen, die met permacultuur en kinderen bezig zijn, zodat mensen elkaar kunnen vinden en bezoeken. Er wordt geopperd dat een facebookgroep ook een goede manier is om meer mensen erbij te betrekken. Een open facebookgroep is laagdrempelig. Goed idee. Als er mensen zijn die het leuk vinden om aan de website of facebook groep bij te dragen; laat het ons weten.

Educatieproject Voedselbos Vlaardingen

Na de koffiepauze vertelt Suzanne over het educatieproject van Voedselbos Vlaardingen. Sinds de aanleg van het voedselbos in 2015 is er door Mirjam, Marian en Sander al van alles uitgetoetst om te onderzoeken welke mogelijkheden het voedselbos biedt voor educatie. Marian schreef een projectplan voor het ontwikkelen van een educatieve leerlijn. Suzanne sloot zich dit jaar aan en startte fondsenwerving voor de ontwikkeling van de leerlijn en het uitvoeren van een pilot met het ontwikkelde materiaal. Vier regionale fondsen en het landelijke Fonds NME hebben een bijdrage toegezegd.

Het blijkt nog best een hele kluit om dat materiaal te ontwikkelen. We organiseerden in juni drie ontwerp ateliers. Deze leverden wel richting op qua thema's, een hoop enthousiasme en de start van een netwerk. Maar concrete lessen zijn er niet uit voortgekomen. We maken inmiddels wel dankbaar gebruik van de manual die is verschenen op de conferentie in Praag. Deze biedt inspiratie en houvast.

Eerste lessen

Suzanne licht kort een lesopzet toe die zij heeft bedacht. Dit is in principe een lesbezoek zoals dat vaak ook bij natuur & milieu educatie centra wordt opgezet, maar dan met een permacultuur sausje.

- starten met ontvangst van de groep en uitleg/gesprek over de locatie.
- kinderen gaan in groepjes met begeleider (ouder) op een ontdektocht en doen diverse opdrachtjes
- met z'n allen wordt het bezoek weer afgesloten

Sander en Marian hebben ook een eerste lesopzet gemaakt. Sander doet verslag.

Hij heeft de Childen & Permaculture manual* goed bestudeerd en er een uittreksel van gemaakt in het Nederlands. De manual bevat een helder curriculum (blz. 53) en blijkt een goede indeling te bieden (blz 90) om een les in elkaar te zetten.

* je kunt de manual online lezen via deze link: <https://kinderenenpermacultuur.nl/cip-internationaal/>

Sander en Marian hebben hun les: de Voedselbosformule, genoemd. Het leert kinderen (groep 7) over het ontwerp van een voedselbos. De les is bedoeld voor groepen die de locatie al eerder bezochten. Verschillende houten amuletten met symbolen verduidelijken de voedselbos formule. De amuletten tijd, oppervlakte en diversiteit hebben Sander en Marian al uitgewerkt.

Open Space

Het laatste deel van de bijeenkomst is Open Space. Dat betekent dat er vanuit de groep wordt aangegeven waarover mensen graag verder willen praten. Hierbij geldt ook de wet van de twee voeten. Zit je bij een groepje en denk je: "Ik wil het toch ergens anders over hebben." of: "Ik ben ook benieuwd naar de andere thema's", dan kun je gerust bij een ander groepje aansluiten.

Sander geeft aan dat hij er tijdens het ontwerpen van de les achter kwam dat het voedselbos niet altijd even geschikt is voor educatie. Hier kan bij het ontwerpen van een plek meer rekening mee gehouden worden.

Petra praat graag verder over de wensen voor het Kinderen & Permacultuur netwerk NL.

Mirjam wil het graag hebben over het betrekken van scholen.

Hieronder kort verslag van de uitkomsten van de Open Space:

**Hoe ontwerp je een permacultuur tuin/voedselbos zo, dat het ook geschikt is voor educatie?*

Belangrijk is om aan de voorkant van het project te beginnen. Remko (Maassluis) en Astrid (Den Haag/Leidschenveen) hebben die mogelijkheid nog. Sander deelt graag zijn eerste ideeën daarover. Wordt vervolgt!

**Wat zijn behoeftes en kansen voor het Kinderen & Permacultuur Netwerk?*

Hoe website inrichten en gebruiken? Alles (lesmateriaal) erop of deels met lidmaatschap.

Format van de manual gebruiken voor lesontwerp, eerst delen achter de schermen. Daarna kunnen mensen met een lidmaatschap ook gebruik maken van de lesmaterialen.

Korte termijn: Facebook groep zodat mensen elkaar kunnen vinden. En google docs formulier zoals bij voedselboswachters. Wat zoek je, wat kun je bieden?

Nog op andere plekken netwerkbijeenkomsten organiseren? Of gaan de mensen dat daar zelf doen? Regionaal – blijf elkaar opzoeken.

Met lidmaatschap ed. moet je dan een rechtsvorm hebben? Stichting?

Voorbeeld: Natuur is een Feest! Van Bart de Koning www.natuuriseenfeest.nl Netwerk van feestjesgevers in NL die samen optrekken en zich presenteren op deze site. Bart krijgt een percentage provisie, hij organiseert ook verdiepende netwerkbijeenkomsten voor alle mensen die zijn aangesloten.

Peuters in het Wild (ook van Bart), is ook een voorbeeld dat dichterbij onze opzet ligt.

Creative Commons licenties gebruiken, zie <https://creativecommons.nl/uitleg/>

Wat is een mooie manier om het netwerk als makelaar te laten functioneren en te zorgen dat mensen voor hun werk beloond worden? Time banking bijvoorbeeld?

Ecokids als voorbeeld van een netwerk van educatie ZZP-ers. Een centraal persoon in Amsterdam.

<http://www.ecokids.nl/organisatie-2/>

Ook Natuurwijs wordt genoemd als een mooi voorbeeld van een interessante cursus, die gelijkenissen vertoont met het permacultuur denken.

Er zijn veel mogelijkheden voor de toekomst zoals, ontwikkelen en delen (intern/extern) delen van educatiemateriaal, professionalisering en samen naar buiten toe optreden, lidmaatschap voor toegang tot materiaal etc. Hoe het netwerk verder verloopt, hangt ook af van de behoeften die er zijn en de tijd en energie die door eenieder eringestoken kan worden. In ieder geval zal er een facebook groep opgezet worden, een contactlijst via de website komen en begin 2019 een bijeenkomst in regio Eindhoven-Den Bosch-Tilburg georganiseerd worden.

Als er behoefte is wellicht ook een cursus van het CiP team maar het gevoel is, dat dat nu nog te vroeg is.

**Hoe kunnen we natuuronderwijs op de kaart zetten.*

Of; 'Hoe kom je binnen bij scholen / Groene schoolpleinen / BSO's. '

Lobbyen, overal.. koppelen met andere onderwerpen en organisaties die al een ingang hebben (cultuur, sport en bewegen).

Afsluiting

We ronden de middag rond 17.00u af. Iedereen wordt hartelijk bedankt voor de aanwezigheid en de enthousiaste bijdragen. En is welkom om nog wat na te praten en borrelen in het voedselbos.

Voor meer info over Voedselbos Vlaardingen:

Suzanne Stolk; [suzanne\[at\]voedselbosvlaardingen.nl](mailto:suzanne@voedselbosvlaardingen.nl)

Voor meer info over netwerk Kinderen&Permacultuur:

Erica van Beers; [kinderpret\[at\]occii.org](mailto:kinderpret@occii.org)

Petra Schmitz; [info\[at\]kindermoestuin.info](mailto:info@kindermoestuin.info)